

SPRÁVA

o priebehu a výsledkoch 1. ročníka školského programu Enviroza

školský rok 2013/2014

Obsah

1. Základné informácie o programe
2. Prípravná fáza
3. Realizačná fáza
  - 3.1 Mapovanie environmentálnych záťaží
  - 3.2 Sprievodné súťaže
  - 3.3 Propagácia, komunikácia a distribúcia
4. Výsledky a vyhodnotenie
  - 4.1 Mapovanie environmentálnych záťaží
  - 4.2 Sprievodné súťaže
  - 4.3 Výsledky hry
  - 4.4 Súhrnné štatistické údaje
5. Príprava nového ročníka
6. Na záver aj na začiatok

Vypracovali:

RNDr. Jana Šimonovičová, PhD., Ing. Jaromír Helma, PhD., Mgr. Veronika Páričková, Marek Hubáček

1. Základné informácie o programe

Enviroza je školský program a outdoorová hra vyvinutá za účelom získavania a šírenia informácií o environmentálnych záťažach na Slovensku.

Program je určený pre základné a stredné školy a prebieha prostredníctvom webového portálu www.enviroza.sk. Hráči (učitelia, žiaci) **hľadajú** a **určujú** environmentálne záťaže, publikujú svoje údaje on-line a zbierajú body, teda **skórujú**. Prostredníctvom sprievodných súťaží **informujú** verejnosť o tejto problematike.

Ide o program z kategórie **citizen science**. Jeho **praktický význam** spočíva v aktualizácii informácií o vybraných environmentálnych záťažach registrovaných v rámci [Informačného systému environmentálnych záťaží](#) (IS EZ) a v identifikácii nových (tzv. školských) lokalít, ktoré vykazujú známky závažného znečistenia. Informácie získané hráčmi sú ďalej spracovávané pracovníkmi SAŽP, integrované do IS EZ a týmto spôsobom prístupné pre pracovníkov štátnej správy, odbornú aj laickú verejnosť. **Edukačným cieľom** programu je šíriť informácie o environmentálnych záťažach a zvyšovať povedomie mladých ľudí o tejto problematike. V prenesenom slova zmysle ide o pozitívnu „nákazlivú chorobu“, o akúsi environmentálnu „epidémiu“ či dokonca „vírusové“ šírenie informácií o tejto problematike.

Žiaci a študenti nadobúdajú informácie o existujúcich environmentálnych záťažach a stave svojho životného prostredia na základe vlastných pozorovaní v prírode. Rozvíjajú svoje orientačné schopnosti pri práci s mapou a navigáciou. Učia sa pracovať s informáciami a využívať informačno-komunikačné technológie, pracovať v tíme a zároveň kriticky myslieť a vyjadrovať svoj názor.

Učiteľovi program poskytuje nástroj pre zážitkové vyučovanie environmentálnej výchovy a sprostredkovanie informácií o environmentálnych záťažach na hodinách viacerých predmetov. Hlavnú učebnú pomôcku predstavuje samotný webový portál programu a súbor pracovných listov pre základné a stredné školy.

Enviroza sa realizuje v rámci projektu [Osveta, práca s verejnosťou ako podpora pri riešení environmentálnych záťaží v SR](#), ktorý je financovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Životné prostredie (prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo). Program bol spustený na začiatku školského roka 2013/2014 pod záštitou **Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky**. Do prvého ročníka sa zaregistrovalo **71 škôl** z celého Slovenska.

2. Prípravná fáza

Školský program sa začal pripravovať v novembri 2012 s cieľom spustenia na začiatku školského roka v septembri 2013. Práca na programe zahŕňala nasledujúce kľúčové oblasti a fázy:

- **Kreatívny obsah** – vytvorenie názvu, stanovenie ústrednej myšlienky a motívu programu, význam pre prax, spôsob a forma realizácie, dizajn a logotyp programu.
- **Metodika programu** – zostavenie metodiky hry (základné kroky, registrácia a postup práce skupín v programe, dejová línia programu) a metodiky mapovania environmentálnych záťaží (druhy a typy záťaží, výber z IS EZ, zostavenie identifikačného formulára, spôsob kontroly údajov a spätná väzba, systém bodovania záťaží).
- **Sprievodné súťaže** – návrh a príprava doplnkových aktivít programu (propozície súťaží, systém hodnotenia a bodovania).
- **Programovanie a testovanie** – vytvorenie štruktúry dátového úložiska, postaveného na Oracle 11g, vytvorenie aplikačných skriptov pre administračné rozhranie a verejnú časť, realizované v php framework Symfony2, napojenie na google maps a import dát z Informačného systému EZ (IS EZ), modifikácia aplikačných skriptov, klientskeho rozhrania (css, html, javascript) a dátovej štruktúry na základe výsledkov testovania.
- **Publikácie** – tvorba pracovných listov pre žiakov a študentov, zostavenie metodickéj príručky pre učiteľov a informačného plagátu o programe.

Širší [realizačný tím](#) tvorilo 12 zamestnancov SAŽP. Užšiu pracovnú skupinu tvorili:

- **Jana Šimonovičová** (OSŽPEVV, *špecialistka na školské vzdelávacie programy a vzdelávanie pedagógov*) – zodpovedná za koordináciu prípravy školského programu a vedenie pracovných stretnutí, zostavenie textového obsahu portálu, metodiky hry a publikácií, príprava didaktickej stránky hry.
- **Jaromír Helma** (OAHŽPES, *špecialista na problematiku environmentálnych záťaží*) – zodpovedný za odborný obsah a metodiku mapovania environmentálnych záťaží.
- **Marek Hubáček** (DATACENTRUM, *webový vývojár*) – zodpovedný za technické riešenie portálu, správu a údržbu zdrojových súborov.

Slovenská agentúra životného prostredia

Odbor starostlivosti o životné prostredie, environmentálnej výchovy a vzdelávania

Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica

Jana Šimonovičová, Jaromír Helma, Elena Bradiaková

e-mail: info@enviroza.sk, tel.: 048 43 74 195

www.enviroza.sk

Logo programu, ilustračné obrázky (hľadaj, určuj, skóruj, informuj, Ekothérium) a ikony (druhy a typy) environmentálnych záťaží sú autorským dielom **Ladislava Vojtuša**, výtvarného pedagóga zo ZUŠ Nádvozná vo Zvolene.

Testovacia prevádzka webového portálu www.enviroza.sk sa spustila **13. septembra 2013** – školy si mohli vyskúšať registráciu prostredníctvom on-line formulára, založenie hráčskej skupiny a oboznámiť sa s metodikou programu. Počas testovania sa do programu zaregistrovalo cca 20 škôl. V tomto období zároveň prebiehalo testovanie funkčnosti portálu členmi realizačného tímu.

Ostrá prevádzka portálu www.enviroza.sk sa začala **10. septembra 2013** po odstránení nedostatkov z testovania. Všetky testovacie registrácie škôl sa vymazali a registrácia sa spustila odznova.

Koordinácia prác na školskom programe prebiehala prostredníctvom **pracovných stretnutí**. Od začatia príprav (november 2012) do spustenia ostrej prevádzky programu (október 2013) sa uskutočnilo spolu 20 stretnutí realizačného tímu.

Investícia do vašej budúcnosti!

Osveta, práca s verejnosťou ako podpora pri riešení environmentálnych záťaží v SR

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou/KF

3. Realizačná fáza

Školský program Enviroza sa spustil na začiatku školského roka 2013/2014 (10. 9. 2013) spolu s ostrou prevádzkou portálu www.enviroza.sk. Do prvého ročníka programu sa zapojilo spolu 71 škôl a 440 hráčov (učitelia, žiaci, študenti).

Počas realizácie sa priebežne riešili funkčné úpravy portálu v závislosti od vývoja programu a zistených nedostatkov, nahlasovaných priamo školami (úpravy administrátorského rozhrania, prihlasovacích formulárov jednotlivých súťaží, zobrazovania výsledkov mapovania a súťažných príspevkov na stránke Informuj, chybné priraďovanie súradníc školských záťaží, duplicita vkladanych fotografií a ďalšie).

V marci 2014 bol naprogramovaný INBOX – nástroj pre vnútornú komunikáciu s hráčskymi skupinami a priamu spätnú väzbu odborníka k publikovaným údajom. Zároveň sa sfinalizovala integrácia Envirozy do IS EZ, čím sa rozšírila možnosť využitia údajov od hráčskych skupín v praxi.

3.1 Mapovanie environmentálnych záťaží

Mapovanie environmentálnych záťaží sa realizovalo formou geocachingovej hry na dvoch úrovniach:

- **Environmentálne záťažé z IS EZ** – na účely hry sa z IS EZ vybralo 501 záťaží, predovšetkým na základe týchto kritérií: bezpečnosť, aktuálnosť informácií, edukačný charakter.
- **Školské environmentálne záťažé** – školy mali možnosť pridávať do hry aj vlastné lokality, ktoré spĺňali stanovené kritériá a zväčšiť tak zoznam mapovaných záťaží. Celkove bolo do zoznamu pridaných (anotovaných) 25 nových lokalít, tzv. školských EZ.

Všetky environmentálne záťažé v zozname sa prostredníctvom ikoniek členia na druhy (skládka odpadu, hnojisko, čerpacia stanica PHM, priemysel a ťažba nerastných surovín) a typy (tradičná, záhadná, otázková, setová, školská).

Podrobná metodika mapovania je popísaná na portáli hry v časti [Zisti info](#).

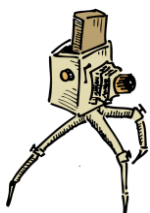
3.2 Sprievodné súťaže

V školskom roku 2013/2014 sa v rámci školského programu Enviroza vyhlásili **3 sprievodné súťaže**: [Fotozáťaž](#), [Infoška](#) a [Sci-fi](#) so spoločným **cieľom**: informovať o problematike environmentálnych záťaží a prispieť k zvyšovaniu povedomia o rizikách a význame riešenia tohto problému.

Zmyslom súťaží bolo zvyšovať motiváciu hráčov a viesť ich k aktívnej účasti v programe, oceniť individuálne schopnosti jednotlivcov a umožniť hráčskym skupinám zvyšovať svoje celkové skóre.

Každá súťaž mala vo svojom **štatúte** vopred zadefinované pravidlá, postup, technické požiadavky, systém bodovania a hodnotenia súťažných príspevkov. **Téma a harmonogram** každej súťaže sa menil v závislosti od vyhláseného kola. Priebeh súťaží možno rozdeliť do týchto fáz:

- Vyhlásenie daného kola súťaže;
- Prihlasovanie súťažných príspevkov na portáli www.enviroza.sk;
- Verejné hlasovanie – na webovom portáli hry a cez facebook like (netýka sa súťaže Infoška);
- Zasadnutie poroty, vyhlásenie výsledkov a udelenie bodov.

Fotozáťaž – súťaž o najlepšiu fotografiu

[Štatút súťaže 2013/2014](#)

V školskom roku 2013/2014 boli vyhlásené **2 súťažné kolá** (jesenné a jarné), **témy a harmonogram**, a to:

FOTOZÁŤAŽ	1. kolo	2. kolo
Téma	Šokujúca Enviroza	Obyvatelia Envirozy
Vyhlásenie súťaže	10. október 2013	4. marec 2014
Prihlasovanie fotografií na portáli www.enviroza.sk	10. október – 31. december 2013	4. marec – 31. máj 2014
Verejné hlasovanie	január 2014	1. jún – 15. jún 2014
Zasadnutie poroty, vyhlásenie výsledkov a udelenie bodov	február 2014	jún 2014

Infoška – súťaž o najlepšiu informačnú aktivitu

[Štatút súťaže 2013/2014](#)

V školskom roku 2013/2014 bolo vyhlásené **1 súťažné kolo** s nasledujúcou **témou a harmonogramom**:

INFOŠKA	1. kolo
Vyhlásenie súťaže	10. október 2013
Prihlasovanie fotografií na portáli www.enviroza.sk	10. október 2013 – 31. máj 2014
Zasadnutie poroty, vyhlásenie výsledkov a udelenie bodov	jún 2014

Sci-fi – súťaž o najlepší vedecko-fantastický príbeh

[Štatút súťaže 2013/2014](#)

V školskom roku 2013/2014 bolo vyhlásené **1 súťažné kolo** s nasledujúcou **témou a harmonogramom**:

SCI-FI	1. kolo
Téma	„Mám taký sen“ – svet bez environmentálnych záťaží
Vyhlásenie súťaže	27. január 2014
Prihlasovanie fotografií na portáli www.enviroza.sk	27. január 2014 – 30. apríl 2014
Verejné hlasovanie	7. máj – 31. máj 2014
Zasadnutie poroty, vyhlásenie výsledkov a udelenie bodov	jún 2014

3.3 Propagácia, komunikácia a distribúcia

Prezentácia školského programu Enviroza sa zabezpečila predovšetkým prostredníctvom podujatí pre učiteľov, a to:

- **Veľtrh environmentálnych výučbových programov ŠIŠKA**, 17. – 19. október 2013, Látky

XVI. ročníku veľtrhu dominovala téma environmentálnych záťaží. Približne **150 účastníkov** si vypočulo otváraciu prednášku Dr. Vlasty Jánovej z MŽP SR na tému *Prečo environmentálne záťaže patria aj do školských lavíc?* Oboznámili sa s metodikou školského programu Enviroza, získali publikácie k programu a absolvovali exkurziu na rekultivovanú skládku odpadu.

- **Metodické dni pre učiteľov**, január – marec 2014

V rôznych častiach Slovenska sa zrealizovalo celkovo **10 metodických dní** v spolupráci s rôznymi organizáciami rezortu školstva a kultúry (metodicko-pedagogické centrá, centrá voľného času a osvetové strediská). S metodikou školského programu bolo oboznámených **224 učiteľov**, ktorí zároveň obdržali aj publikácie vydané k realizácii programu.

Prostredníctvom kratších (20 min) prezentácií bol program predstavený aj počas vybraných konferencií a seminárov:

- **Konferencia environmentálnej a etickej výchovy**, Ekotopfilm, 7. október 2013, Bratislava
- **Medzinárodná konferencia Znečistené územia**, 23. – 25. apríl 2014, Štrbské Pleso
- **Seminár pre štátnu správu**, 13. máj 2014, Bratislava
- **Enviro-i-Fórum**, 24. – 25. jún 2014, Zvolen

Publicita sa zabezpečovala priebežne rôznymi formami:

- **tlačové správy** – vydané pri príležitosti spustenia školského programu (1x) a vyhodnotenia sprievodných súťaží (3x);
- **články** – v printových časopisoch (Enviromagazín – [3/2013](#) a [2/2014](#), Novinky Banská Bystrica – 14/2013), v zborníkoch z konferencií (Znečistené územia, Enviro-i-Fórum) a na internetových stránkach a portáloch (sazp, enviroportal, enviroza, ekostopa, envirotazniky a snaturou2000).

Komunikácia so školami, zapojenými do programu, prebiehala prostredníctvom rubriky [Press](#). Počas školského roka v nej bolo uverejnených **22 článkov**, ktoré boli automaticky zaslané aj do e-mailových schránok registrovaných učiteľov.

Slovenská agentúra životného prostredia

Odbor starostlivosti o životné prostredie, environmentálnej výchovy a vzdelávania

Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica

Jana Šimonovičová, Jaromír Helma, Elena Bradiaková

e-mail: info@enviroza.sk, tel.: 048 43 74 195

www.enviroza.sk

Distribúcia publikácií, vydaných k programu (pracovné listy, metodická príručka, informačný plagát), sa uskutočnila jednorázovo – počas uvedených podujatí, konferencií a seminárov a priebežne – formou poštových zásielok školám, ktoré sa zaregistrovali do programu.

4. Výsledky a vyhodnotenie

Školským program sa vyhodnocoval na viacerých úrovniach: **1. mapovanie environmentálnych záťaží** ako hlavná časť programu, **2. sprievodné súťaže** ako doplnková informačná časť a **3. celkové výsledky hry**, poradie hráčskych skupín stanovené na základe súčtu bodov z predchádzajúcich úrovní.

4.1 Mapovanie environmentálnych záťaží

Mapovanie prebiehalo v troch krokoch: **1. Hľadaj** – výber environmentálnej záťaže zo [zoznamu](#) a jej lokalizácia; **2. Určuj** – zaznamenanie vybraných údajov o záťaži do tzv. identifikačného (ID) formulára priamo v teréne; **3. Skóruj** – publikovanie údajov o danej záťaži on-line a získanie príslušných [bodov](#).

Hráčske skupiny mali možnosť mapovať environmentálne záťaže a zvyšovať svoje skóre **do 30. júna 2014**. Do mapovania sa aktívne zapojilo (publikovalo aspoň jeden ID formulár záťaže) **16 hráčskych skupín** z celkového počtu 71 registrovaných škôl.

Údaje publikované hráčskymi skupinami sa **vyhodnocovali** počas prázdninových mesiacov (júl, august). Za vybrané **školské záťaže** sa prideľovali bonusové body. Kontroloval sa tiež systém bodovania. Zistilo sa, že v dôsledku chybného algoritmu dochádzalo k načítaniu bodov za každú záťaž označenú ikonou setová. Niektorým skupinám boli preto odrátané body za **setové záťaže** v prípade, že nemali určené všetky 3 lokality tvoriace set. Na základe týchto úprav sa zostavilo výsledné skóre a poradie hráčskych skupín.

Publikované ID formuláre záťaží sa zobrazujú vo verejnej časti portálu [Hraj](#). S cieľom predchádzať porušovaniu pravidiel a autorských práv, sa počas hry zverejňovali iba **dve časti ID formulárov** – slovné vyjadrenie skupiny a fotodokumentácia. Po ukončení mapovania sa v júli 2014 zverejnili **kompletné ID formuláre** zmapovaných záťaží a budú dostupné až do vyhlásenia nového ročníka programu (september 2014).

Po formálnej stránke väčšina ID formulárov spĺňala požiadavky stanovené vo vysvetlivkách. V niektorých formulároch sa vyskytli duplicitné fotografie. Tento problém však nastal v procese spracovania fotografií na serveri a v priebehu hry sa odstránil. V troch prípadoch bola kvalita publikovaných fotografií na nízkej úrovni a nezodpovedala stanovenej veľkosti (1 – 3 MB). Pri fotení skládok sa hráči zameriavali najmä na detail záťaže a často chýbala dokumentácia lokality ako súčasť

širšieho prostredia. Jedna hráčska skupina použila rovnaké *Vyjadrenie skupiny* pri dvoch rôznych záťažiach. Iná hráčska skupina určila jednu záťaž dvakrát, najprv ako *školskú* a neskôr ako *tradičnú* zo zoznamu.

4.1.1 Environmentálne záťaže z IS EZ

Z 501 záťaží, vybraných z Informačného systému EZ na účely hry, hráčske skupiny zmapovali **95 záťaží** a publikovali **111 ID formulárov**. Vyhodnocovanie informácií, zverejnených skupinami o jednotlivých záťažiach, realizoval Ing. Jaromír Helma, PhD. (špecialista na problematiku environmentálnych záťaží zo [SAŽP](#)), po ukončení mapovania v **júli a auguste 2014**.

V rámci 95 environmentálnych záťaží z [IS EZ](#) hráčske skupiny zmapovali **60 skládok odpadu** (54 skládok komunálneho a 6 priemyselného odpadu), **25 čerpacích staníc PHM**, **7 hnojísk**, **3 lokality patriace pod priemysel a ťažbu nerastných surovín** (2 obalovačky bitúmenových zmesí – stavebná výroba, 1 priemyselná výroba – energetika).

Hráčskym skupinám sa nepodarilo hľadané záťaže určiť vždy správne. Niekedy nenašli záťaž, ktorú hľadali a omylom zdokumentovali inú. Až **21 lokalít** (22 % z celkového počtu 95) nemá v ID formulároch uvedené správne informácie, alebo obsahuje minimum informácií či nedostatočnú fotodokumentáciu (napr. len fotografie detailov bez záberov okolia), ktoré neumožňovali overiť totožnosť danej lokality. Na druhej strane boli niektoré opisy lokalít veľmi pekné, výstižné ba dokonca sa blížili k odbornému posúdeniu.

SKLÁDKY ODPADU. V rámci 60 zmapovaných skládok odpadu sa v **11 prípadoch** zverejnené údaje nezhodujú s hľadanými lokalitami alebo existujú určité pochybnosti o totožnosti (z dôvodu nedostatočne vyplnených ID formulárov alebo nedostatočnej fotodokumentácie). Ide o nasledujúce lokality, zväčša rekultivované skládky odpadu (8):

Hráčska skupina/škola	Environmentálna záťaž	Slovné hodnotenie
Špeciálna základná škola, SNP 49, Krompachy	skládku pri JRD (Jablonov)	Totožnosť lokality sa nedá posúdiť, chýbajú fotografie okolia skládky.
	skládku Stredné pole (Korytné)	Totožnosť lokality sa nedá posúdiť, minimálne 1 fotka bola použitá aj pri skládke odpadu v Harakovciach.
	skládku pri ceste (Harakovce)	Zrejme fotografie z inej lokality, slabo a zle zdokumentované. Fotografie boli použité aj pri školskej záťaži v Harakovciach – skládku komunálneho odpadu .
	skládku KO (Olčava)	Zdokumentovaná bola iná skládka, ktorá sa v IS EZ nenachádza. Podľa fotiek ide o zrekultivovanú skládku

		odpadu, ktorá sa nachádza bližšie k Olcnave. Sú to cenné informácie. Radi by sme lokalitu preverili v teréne, ale potrebujeme doplniť správnu polohu – súradnice.
Hôrkáci	skládka KO, pod Vinohradom (Žirany)	Na základe fotografií ide o inú lokalitu (Žirany – areál zneškodňovania odpadov EKOL a N), ktorá sa síce nachádza v IS EZ, ale do školskej hry nebola zaradená.
Greenpeaces	skládka TKO (Preseľany)	V ID formulári sa nachádzali fotografie zberného dvora, ktorý sa nachádza v blízkosti tejto skládky odpadu. Je možné, že sa hráčom nedalo dostať až k skládke.
	skládka TKO (Dolné Lefantovce)	Na základe fotografií ide o hnojisko, ktoré sa zrejme nachádza neďaleko zrekultivovanej skládky odpadu.
Snežienky	skládka Šlichtálka (Hranovnica)	Na základe fotografií ide o inú, niekoľko stoviek metrov vzdialenú skládku odpadu. Hľadanú skládku vidieť na starej ortofotomape. V súčasnosti je zrekultivovaná.
	skládka Záhradkárska osada (Poprad)	Totožnosť lokality sa nedá posúdiť, fotky sú nekvalitné, iba s detailnými zábermi. Skládka bola kedysi priamo pod záhradkami, ale v súčasnosti je zahrnutá a nachádza sa na nej časť záhradkárskej osady. Stačilo sa opýtať starých záhradkárov na bližšiu lokalizáciu zahrnutej skládky.
	skládka Slavkovský potok (Veľký Slavkov)	Na základe fotografií a slovného opisu ide o inú lokalitu (Veľký Slavkov – skládka Pod farmou), ktorá sa síce nachádza v IS EZ, ale do školskej hry nebola zaradená. Hľadaná skládka sa nachádza o cca 1 300 metrov južnejšie.
enviroza90042	Nová Ves pri Dunaji skládka s OP (Nová Dedinka)	Existujú určité pochybnosti o totožnosti lokality. Na starých fotkách vidieť oplotenie, ale na súčasných sa nenachádza. Podľa stromov a elektrického vedenia sa však zdá, že by to mohla byť tá istá lokalita. Potrebne prekonzultovať s hráčskou skupinou.

ČERPACIE STANICE PHM. V rámci 25 zmapovaných čerpacích staníc sa zverejnené údaje v **6 prípadoch** nezhodujú s hľadanými lokalitami alebo existujú určité pochybnosti o totožnosti (z dôvodu nedostatočne vyplnených ID formulárov alebo nedostatočnej fotodokumentácie). Vo všetkých prípadoch ide o sanované lokality, v mieste ktorých nevznikla nová stanica, preto sa aj veľmi ťažko hľadali. Ide o tieto lokality:

Hráčska skupina/škola	Environmentálna záťaž	Slovné hodnotenie
Enviropozitívni	ČS PHM (Slanské Nové Mesto)	Totožnosť lokality sa nedá posúdiť, chýbajú fotografie okolia stanice. Vyskytla sa tiež chyba v súradniciach lokality zo strany organizátora, pričom obe miesta (správne aj nesprávne) sú si veľmi podobné.
Greenpeaces	ČS PHM	Na základe fotografií ide o inú lokalitu.

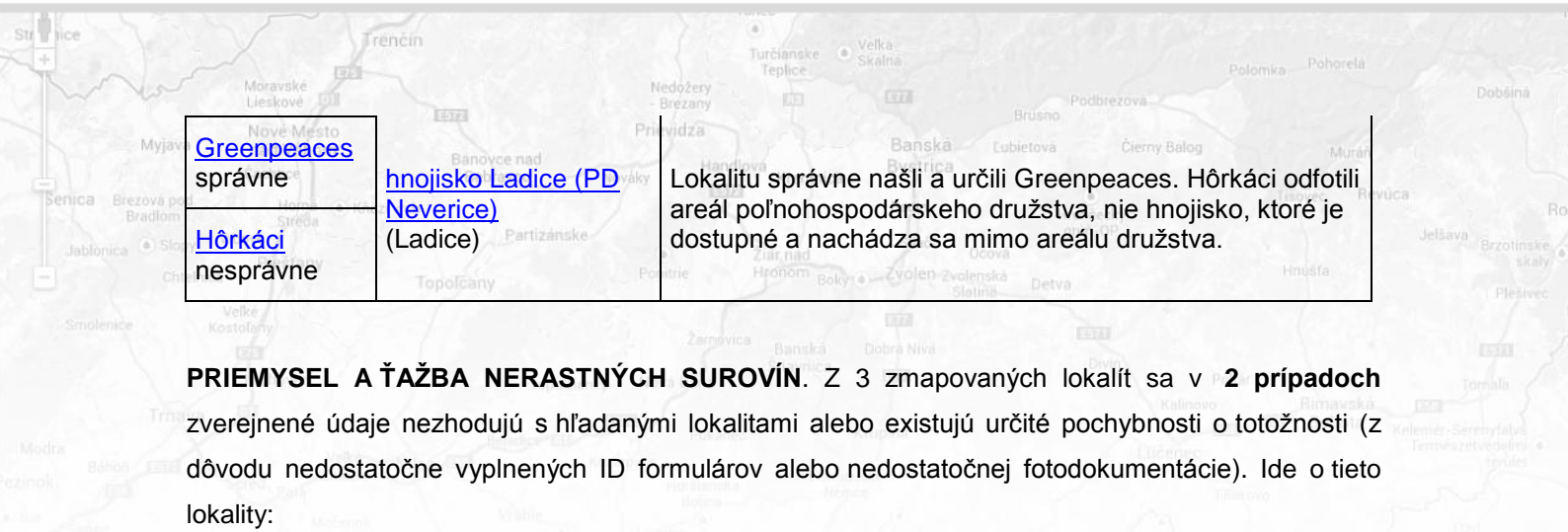

	(Dolné Vestenice)	
	ČS PHM (Nitrianske Pravno)	Totožnosť lokality sa nedá posúdiť, chýbajú fotografie okolia stanice. Podľa opisu a máp len predpokladáme, že ide o tú istú lokalitu. Potrebne prekonzultovať s hráčskou skupinou.
Snežienky	ČS PHM Slovaft (Liptovská Osada)	Na základe fotografií ide o inú, novšiu čerpaciu stanicu. Hľadaná lokalita je sanovaná a nachádza sa na druhej strane cesty, cca 200 metrov smerom na Donovaly. Namiesto starej pumpy tam teraz nájdete parkovisko a stánok s občerstvením, možno je zachovaný aj monitorovací vrt.
	ČS PHM Diviaky (Turčianske Teplice)	Na základe fotografií ide o inú, funkčnú ČS PHM na Robotníckej ulici. Hľadaná lokalita sa nachádza cca 700 metrov severnejšie a na mieste vidieť 2 monitorovacie vrty.
Krúžok - Dobrovoľník - "Anjel"	ČS PHM 38404 (západný okraj mesta) (Krompachy)	Na základe fotografií ide o inú, funkčnú ČS PHM. Hľadaná lokalita je sanovaná a nachádza sa o cca 350 metrov ďalej, na druhej strane cesty, smerom von z mesta na Kolinovce. V súčasnosti sa na mieste nachádza možno iba zvyšok kiosku.
Špeciálna základná škola, SNP 49, Krompachy		

V prípade ČS PHM bolo hľadanie sťažené aj tým, že niektoré indicie už premazal čas. Na hľadanej lokalite, ktorá bola sanovaná, sa v súčasnosti nemusí nachádzať vôbec nič, alebo sa môže využívať na úplne iné účely. Hráčov často zmiatlo aj to, že v relatívne malej vzdialenosti (200 – 700 metrov) od pôvodného miesta čerpacej stanice vznikla úplne nová stanica. V jednom prípade sa vyskytla chyba aj na našej strane – pri [ČS PHM](#) (Slanské Nové Mesto) boli omylom uvedené nepresné súradnice. Za túto chybu sa dodatočne ospravedlňujeme a súradnice tejto lokality pred ďalším ročníkom Envirozy opravíme.

HNOJISKÁ. Zo 7 zmapovaných hnojísk sa v **2 prípadoch** zverejnené údaje nezhodujú s hľadanými lokalitami. Je zaujímavé, že v oboch prípadoch to isté hnojisko jedna skupina určila správne a druhá nie. Ide o tieto lokality:

Hráčska skupina	Environmentálna záťaž	Slovné hodnotenie
Tajkáči správne	hnojisko Vysoký les (Štrba)	Lokalitu správne našli a určili Tajkáči. Snežienky odfotili Hnojisko Cúdenice (zmapované tiež Tajkáčmi ako školská EZ), ktoré v IS EZ nie je, ale bolo kontrolované v rámci projektu SIEZ . Tajkáčom patrí pochvala za dobrú prácu s mapou a orientáciu v teréne.
Snežienky nesprávne		

Greenpeaces správne	hnojisko Ladice (PD Neverice) (Ladice)	Lokalitu správne našli a určili Greenpeaces. Hôrkáci odfotili areál poľnohospodárskeho družstva, nie hnojisko, ktoré je dostupné a nachádza sa mimo areálu družstva.
Hôrkáci nesprávne		

PRIEMYSEL A ŤAŽBA NERASTNÝCH SUROVÍN. Z 3 zmapovaných lokalít sa v **2 prípadoch** zverejnené údaje nezhodujú s hľadanými lokalitami alebo existujú určité pochybnosti o totožnosti (z dôvodu nedostatočne vyplnených ID formulárov alebo nedostatočnej fotodokumentácie). Ide o tieto lokality:

Hráčska skupina	Environmentálna záťaž	Slovné hodnotenie
Greenpeaces	obaľovačka (Nitrianske Sučany)	Totožnosť lokality sa nedá posúdiť, chýbajú fotografie okolia obaľovačky. Obaľovačka je už zrušená. Skupina nafotila kompostovisko, ktoré sa možno nachádzalo v jej blízkosti. Chýba celkový záber lokality a záber na vstup do areálu.
Špeciálna základná škola, SNP 49, Krompachy	Hlinisko mazutové hospodárstvo (Spišské Podhradie)	Na základe fotografií bola hráčska skupina cca 100 metrov od hľadanej lokality a nafotila len jej okolie (pole). Lokalita sa nachádza takmer na poľnej ceste a na mieste nájdete jamu s vytekajúcim mazutom (olejom).

Celkove môžeme konštatovať, že hráčske skupiny pracovali usilovne, každá svojím spôsobom. Niektoré napríklad kládli dôraz na slovný opis, nie však na fotodokumentáciu, a naopak. Iné skupiny mali síce kvalitné opisy aj fotografie, ale, žiaľ, zdokumentovali úplne inú lokalitu ako hľadali. Niekedy zrejme pátračov zmiatla podobná lokalita v relatívne tesnej blízkosti tej hľadanej, najmä ak so sebou nemali podrobnú mapu v dostatočnej mierke. V prípade niekoľkých lokalít hráčom okrem mapy a orientácie v teréne pomohla aj komunikácia s miestnymi obyvateľmi (najmä v prípade sanovaných alebo rekultivovaných lokalít). Niekedy však naopak takto získané informácie hráčov zmiatli a zaviedli ich na inú podobnú lokalitu. Uprednostnili jeden typ informácie pred druhým, t. j. riadili sa informáciou od verejnosti a zanedbali polohu záťaže podľa súradníc a mapy.

Nakoniec treba povedať, že to hráčske skupiny nemali jednoduché. Vyzdvihujeme náročnú prácu, ktorú odvedli a ktorej výsledkom je 95 zdokumentovaných lokalít, pričom väčšina správne. **K mnohým lokalitám sme vďaka školskej hre získali cenné informácie, vrátane aktuálnych fotografií a sú veľkým prínosom pre samotný Informačný systém environmentálnych záťaží!**

Nedá sa jednoznačne povedať, ktorý tím v tejto časti hry vynikal. Každý prispel určitou časťou. Preto ďakujeme všetkým aktívnym hráčom 1. ročníka Envirozy.

4.1.2 Školské environmentálne záťaž

Celkove bolo hráčskymi skupinami pridaných (anotovaných) a zmapovaných **25 nových lokalít**, tzv. [školských](#) environmentálnych záťaží (EZ) a publikovaných **28 ID formulárov**. Vyhodnocovanie školských záťaží z hľadiska zaradenia do [IS EZ](#), terénnu obhliadku a pridelenie bonusových bodov realizoval Ing. Jaromír Helma, PhD. (špecialista na problematiku environmentálnych záťaží zo [SAŽP](#)), po ukončení mapovania v **júli a auguste 2014**.

V rámci 25 [školských](#) záťaží hráčske skupiny zmapovali **18 skládok odpadu**, **6 hnojísk** a **1 čerpaciu stanicu PHM**. Oceňujeme snahu, ktorú vynaložili a cenné informácie, ktoré o mnohých lokalitách získali. Väčšina skupín napísala pekné a výstižné hodnotenia, v niektorých prípadoch aj na slušnej odbornej úrovni ([Kružok Dobrovoľník – „Anjel“](#), [Tajkáči](#), [Snežienky](#), [R-tím](#)) alebo s dávkou humoru a satiry ([Tajkáči](#)). No, ešteže Američanom tie hnojiská neukazujeme ☺.

HNOJISKÁ. Zo zmapovaných [školských](#) záťaží boli najbližšie k zaradeniu do [IS EZ](#) (Poprad – [Hnojisko pri poľnej ceste](#), Štrba – [Hnojisko Pod hájom](#)). Ide o nevhodne prevádzkované hnojiská, zväčša na nespevnenej ploche, ale viac-menej na poľnohospodárskej pôde. Z hnojísk vyteká hnojovica do okolia, niekedy aj na väčšie vzdialenosti a dokonca bažiny, prípadne do potoka, ktorý preteká v blízkosti. Z tohto hľadiska predstavujú environmentálny problém a na lokalite by mali byť realizované nápravné opatrenia. V niektorých prípadoch sme výnimočne prideliť body aj napriek tomu, že sme hnojiská nezaradili medzi EZ. Tieto hnojiská budú ešte predmetom diskusie o zaradení do IS EZ. Budeme tiež informovať príslušné úrady životného prostredia, resp. Slovenskú inšpekciu životného prostredia, aby nariadili prevádzkovateľom vykonať nápravné opatrenia.

Hnojiská sa vo všeobecnosti zaraďujú do [IS EZ](#) výnimočne. V súčasnosti prebieha medzi odborníkmi diskusia či niektoré hnojiská nevyradiť zo systému, resp. či vôbec zaraďovať ďalšie, najmä keď sa nachádzajú na poľnohospodárskej pôde. Ide totiž o biologický, a teda biologicky rozložiteľný odpad, ktorý nie je taký nebezpečný ako napríklad porovnateľné množstvo ropných látok alebo pesticídov. Poľnohospodári si často vytvárajú dočasné hnojiská, ktoré v určitom období využívajú na hnojenie a hnoj rozvezú po poliach. Vo väčšine prípadov ide o dočasné uloženie hnoja, aj keď možno periodicky sa opakujúce. Riziko ohrozenia životného prostredia závisí od veľkosti hnojiska (najmä od množstva hnojovice) a od prítomnosti prvkov v jeho blízkom okolí (potok, studňa, významný biotop),

ktoré môžu byť prevádzkovaním hnojiska ohrozené. V neposlednom rade je dôležité, či existuje možnosť šírenia sa znečistenia z hnojiska do miest. V týchto prípadoch je rozhodujúcim faktorom geologická stavba územia a pôdny pokryv. Hnojiská zmapované školami sú zväčša (a našťastie) v území, kde je geologické podložie tvorené relatívne nepriepustnými horninami, ako sú napríklad ílovcy a pieskovce (horniny Hutianskeho súvrstvia a Zubereckého súvrstvia) s dostatočne hrubým pôdnym pokryvom. Takéto prostredie zabraňuje šíreniu hnojovice do väčšej hĺbky a na väčšie vzdialenosti, do prípadných kolektorov podzemnej vody (významné kolektory podzemnej vody sa v mapovaných oblastiach nenachádzajú).

SKLÁDKY ODPADU. Vo väčšine prípadov išlo o veľmi malé skládky, s malým objemom uloženého odpadu. Často išlo o inertný odpad (výkopová zemina, stavebný odpad – zvyšky tehál, betónov a muriva), neznečistený nebezpečnými látkami, alebo o odpad rastlinného pôvodu, ktorý je biologicky rozložiteľný (zvyšky rastlín – konáre a korene stromov). Inertný odpad nepredstavuje pre životné prostredie riziko, aj keď niekedy to z estetického hľadiska dobre nevyzerá. Vzhľad skládky inertného charakteru, samozrejme, výrazne zhoršuje zopár uložených plastových nádob a ďalší komunálny odpad hoci aj v malom objeme. Je prirodzené, že máme tendenciu považovať takúto lokalitu za závažnejšiu, než akou v skutočnosti je. Na druhej strane je namieste princíp predbežnej opatrnosti, aby sa lokalita nepodcenila a ďalej sledovala. Dôležitú úlohu zohráva čo najprecíznejšie vypracovaná dokumentácia lokality, doplnená o dodatočne získané (vypátrané) informácie. Napríklad, či pod výkopovou zeminou nebolo v minulosti náhodou zahrnuté nejaké väčšie množstvo nebezpečného odpadu. Takéto informácie sú mimoriadne cenné, ale ťažko sa získavajú.

Zo skládok odpadu bola k zaradeniu do [IS EZ](#) najbližšie [Nelegálna skládka, Okružná ul. pri kotelni K3, Stará Ľubovňa](#). Vzhľadom na to, že odpad bol z povrchu odstránený, nepredpokladáme, že zvyšok zahrnutého komunálneho odpadu predstavuje environmentálnu záťaž. Lokalitu sme podobne ako viaceré hnojiská radšej preverili v teréne. Sme radi, že aj vďaka aktivitám [OZ Tatry](#) sa táto skládka odpadu viac-menej eliminovala a vykonali sa aj nápravné opatrenia, aby sa viac nerozširovala. Je však nevyhnutné mať ju pod dohľadom.

Dve skládky odpadu, pridané do hry ako [školské](#) záťaže, boli do IS EZ zaradené už skôr ([Nelegálna skládka odpadu, breh rieky Poprad, Krížová Ves](#) a [Nad tehelnou](#) – Levoča). Hráčskym skupinám sme za tieto lokality síce pridali príslušný počet bodov, ale pevne veríme, že pracovali nezávisle od údajov v IS EZ.

ČERPACIA STANICA PHM. Jedinou čerpacou stanicou pohonných hmôt (PHM) zaradenou v rámci [školských](#) záťaží bola [Daxnerova – ČS](#) v Tisovci. Ide o riadne prevádzkovanú stanicu s nadzemnými

nádržami (menšie riziko nepozorovateľných únikov ako v prípade podzemných nádrží). Drobné fľaky od pohonných hmôt na spevnených plochách sú pri prevádzkovaní ČS PHM bežné. Z uvedených dôvodov túto čerpaciu stanicu nepovažujeme za environmentálnu záťaž.

Medzi záťaže sa zvyčajne zaraďujú iba tie ČS PHM, ktoré boli prevádzkované už pred desiatkami rokov (za socializmu). V minulosti boli zákony voči životnému prostrediu menej prísne (napr. používali sa iba jednoplášťové nádrže, častá bola nevhodná manipulácia), čo vytvára predpoklad, že mohlo dochádzať k únikom paliva do okolitého prostredia.

Napriek nepopierateľnej snahe a cenným informáciám od hráčskych skupín, musíme upozorniť aj na nedostatky, s ktorými sme sa počas hodnotenia [školských](#) záťaží stretli. Vo viacerých ID formulároch boli pripojené nekvalitné fotografie, kde sa nedalo rozoznať čo je na nich zachytené. Jedna hráčska skupina použila rovnaké fotografie pre dve rôzne lokality (je možné, že aj neúmyselne). Skupiny sa častokrát zameriavali na fotografovanie detailov a chýbal celkový pohľad na lokalitu. Pri niektorých lokalitách zase chýbal požadovaný počet fotografií. **Fotografie lokality by teda nemali byť len detailné, ale zachytávajúce aj veľkosť lokality a jej okolie z väčšej vzdialenosti, čo napomáha k vytvoreniu komplexného obrazu.**

Niektoré [školské](#) skládky odpadu v skutočnosti vôbec neboli skládkami. Boli iba hŕstkou odpadkov, ako keď vysypete poloprázdny odpadkový kôš. V prípade niektorých lokalít sa z fotografií zdalo, že ide skôr o zarovnanie terénu zeminou (jamy na poľnej ceste) s kúskami stavebného odpadu a nie o uloženie odpadu. **V budúcnosti nebudeme skupinám za takéto lokality prideľovať žiadne body.** Stretli sme sa tiež s nesprávnou lokalizáciou školských záťaží ([Rimavská Píla – Smetisko](#) v Tisovci a [Pod kalváriou – skládka odpadu](#) v Topoľčanoch), tzn. že hráčske skupiny zrejme zle odčítali, resp. zapísali súradnice.

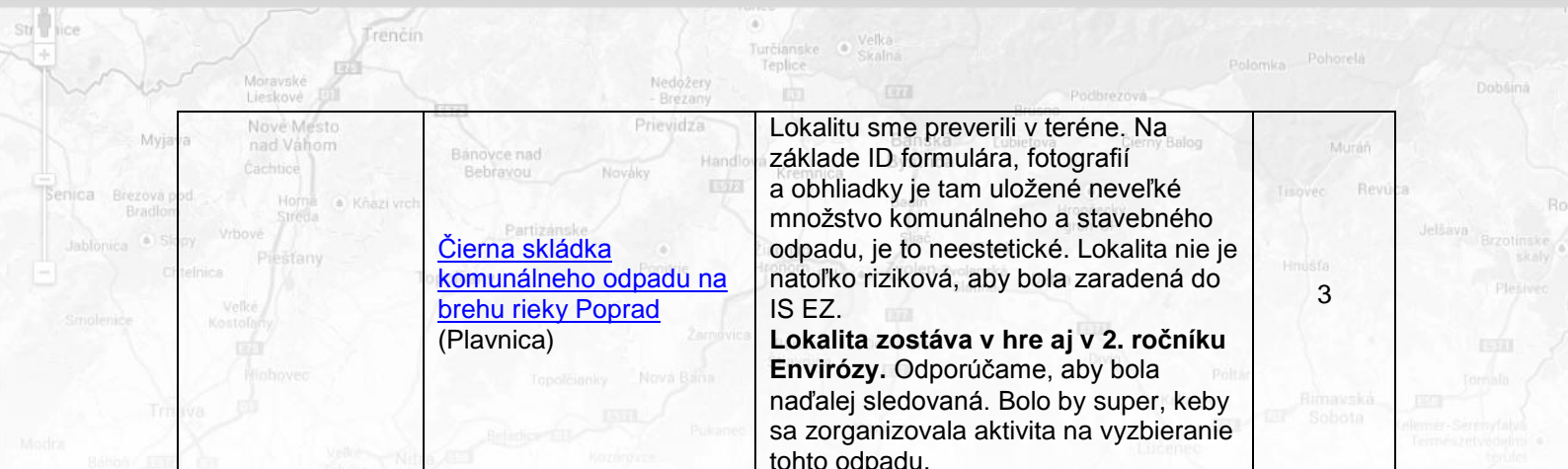
Celkove môžeme skonštatovať, že [školské](#) záťaže splnili svoj účel. Členovia hráčskych skupín sa naučili pozorovať svoje okolie a všimnúť si v teréne nielen to, k čomu majú presné inštrukcie. Informačný systém environmentálnych záťaží ([IS EZ](#)) sa tvorí už niekoľko rokov. Na projektoch, ktoré boli podkladom pre jeho vznik a aktualizáciu, sa podieľalo množstvo odborníkov (anotátorov). V súčasnosti preto nie je ľahké nájsť lokalitu, ktorá by v systéme ešte nefigurovala. Napriek tomu sa ešte stále objavujú „skryté“ staré environmentálne záťaže, o ktorých sme doteraz nevedeli. Zvyčajne sú to však lokality, ktoré na prvý pohľad nevyzerajú ako záťaž (napr. zmodernizované priemyselné areály, využívané na úplne inú činnosť ako v minulosti, dnes už nespôsobujúce znečistenie). Na to, že ide o EZ (ktorá sa prejavuje znečistením horninového prostredia a podzemnej vody) sa príde až vtedy,

keď sa na lokalite realizuje geologický prieskum, napríklad v súvislosti s rozmáhajúcou sa výstavbou v danom areáli. Takéto areály sme ale z hľadiska dostupnosti ako aj bezpečnosti hráčov do hry nezaradovali. **Informácie získané hráčskymi skupinami o niektorých lokalitách (či už sú to skládky odpadu alebo hnojiská) sú však veľmi cenné aj napriek tomu, že nespĺňajú kritériá pre zaradenie do IS EZ. Preto na tieto lokality upozorníme príslušné úrady, aby iniciovali realizáciu opatrení na ich elimináciu.** Za spoluprácu pri odhaľovaní environmentálnych záťaží a environmentálnych problémov Slovenska v rámci 1. ročníka Envirózy preto všetkým zúčastneným hráčom ďakujeme!

Tabuľkové vyhodnotenie školských EZ – komentár k jednotlivým lokalitám a udelené body:

Hráčska skupina/škola (počet pridaných šEZ do hry)	Školské EZ	Slovné hodnotenie	Body školská EZ
Krúžok - Dobrovoľník - "Anjel" (6)	Nelegálna skládka odpadu, breh riehy Poprad, Krížová Ves (Krížová Ves)	Veľmi pekné, výstižné hodnotenie lokality z hľadiska ohrozenia životného prostredia, najmä vo vzťahu k rieke Poprad ako územia NATURA 2000, dobré odhady veľkosti skládky. Lokalita nebude v 2. ročníku Envirózy zaradená do hry z dôvodu bezpečnosti.	3 + 9
	Nelegálna skládka, ul. Okružná, pri kotolni K3, Stará Ľubovňa (Stará Ľubovňa)	Lokalitu sme preverili v teréne. Odpad z povrchu bol naozaj odstránený a odvezený, čo je v súlade s údajmi v ID formulári. Oceňujeme výstižný opis lokality s cennými informáciami ohľadom procesu odstránenia odpadu z lokality. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirózy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.	3
	Nelegálna skládka odpadu vo vstupnej časti obce Údol (Údol)	Lokalitu sme preverili v teréne. Nachádza sa tam najmä stavebný odpad, výkopová zemina, v menšej miere komunálny odpad, miestami prekrytý zeminou. Lokalita nie je natoľko riziková aby bola zaradená do IS EZ. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirózy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.	3

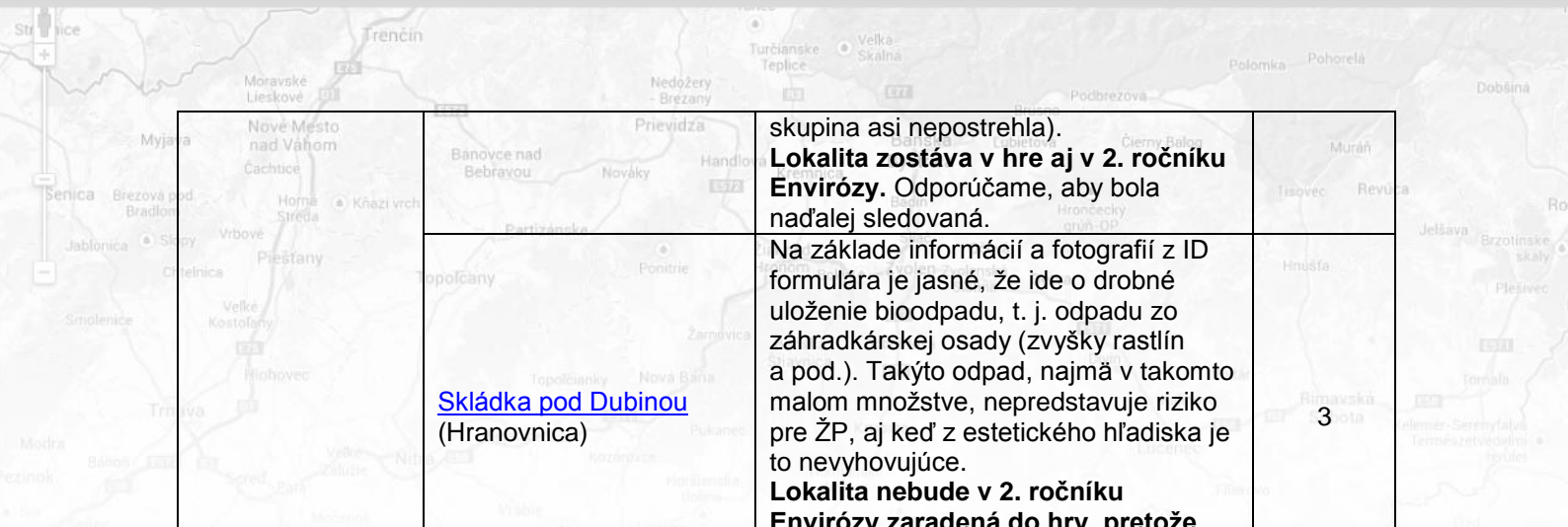

	<p>Čierna skládka komunálneho odpadu na brehu rieky Poprad (Plavnica)</p>	<p>Lokalitu sme preverili v teréne. Na základe ID formulára, fotografií a obhliadky je tam uložené nevelké množstvo komunálneho a stavebného odpadu, je to neestetické. Lokalita nie je natoľko riziková, aby bola zaradená do IS EZ. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná. Bolo by super, keby sa zorganizovala aktivita na vyzbieranie tohto odpadu.</p>	3
	<p>Nelegálna skládka odpadu za areálom Autobusovej stanice v Starej Ľubovni (Stará Ľubovňa)</p>	<p>Z ID formulára a najmä z fotografií vyplýva, že ide o odpad roztrúsený po okolí stanice, ktorý voda spláchla do rigolov, odkiaľ je zrejme splavovaný až do rieky Poprad. Ide najmä o PET fľaše. Je to neestetické. Lokalita nie je natoľko riziková aby bola zaradená do IS EZ. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná. Bolo by super, keby sa zorganizovala aktivita na vyzbieranie tohto odpadu.</p>	3
	<p>Nelegálna skládka, v juhozápadnej časti obce Orlov (Orlov)</p>	<p>Nevelká skládka odpadu nie je EZ, ale je to podobne ako predchádzajúce lokality menší environmentálny problém. Lokalita bola odborníkmi kontrolovaná v rámci projektu SIEZ v r. 2008 a nebola zaradená do IS EZ. Jej súčasný stav odpovedá stavu z roku 2008. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.</p>	3
<p>Tajkáči (5)</p>	<p>Hnojisko pri poľnej ceste (Poprad)</p>	<p>Lokalitu sme boli preveriť v teréne. Naozaj ide o nevhodne prevádzkované hnojisko na nespevnenej ploche, zrejme na poľnohospodárskej pôde. Z hnojiska vyteká hnojovica do okolia a dokonca aj do bažín a Husieho potoka, ktorý preteká v tesnej blízkosti. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.</p>	3 + 5
	<p>Hnojisko pri majetkoch (Poprad)</p>	<p>Lokalita sa podľa fotografií z ID formulára nedala vôbec posúdiť. Boli to nekvalitné, tmavé (večerné) a pre daný účel nepoužiteľné fotografie. Lokalitu</p>	3

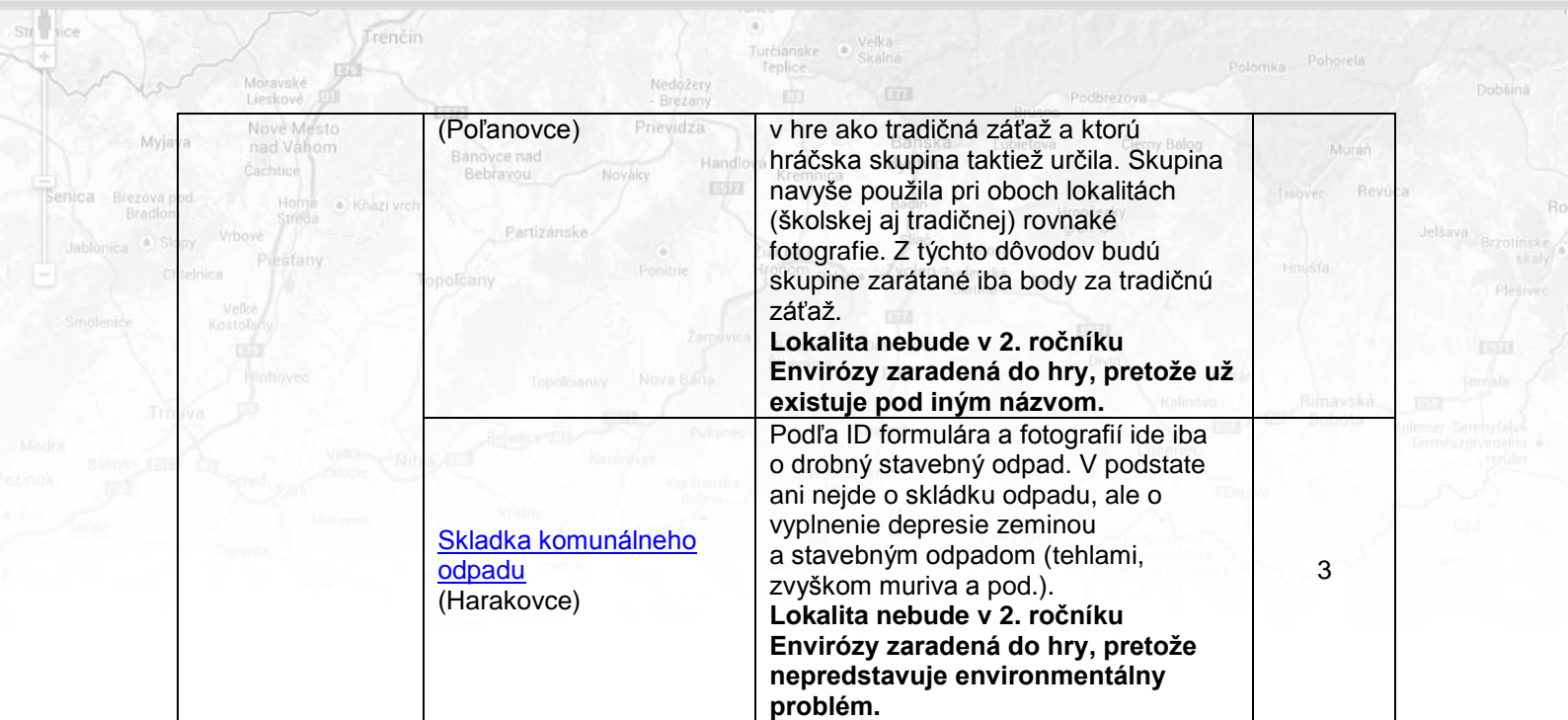

		<p>sme boli preveriť v teréne. Naozaj ide o nevhodne prevádzkované hnojisko na nespevnenej ploche, zrejme na poľnohospodárskej pôde. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.</p>	
	<p>Hnojisko pod hájom (Štrba)</p>	<p>Lokalitu sme preverili v teréne. Naozaj ide o nevhodne prevádzkované hnojisko na nespevnenej ploche, zrejme na poľnohospodárskej pôde. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.</p>	<p>3 + 5</p>
	<p>Hnojisko pri diaľnici (Štrba)</p>	<p>Lokalitu sme preverili v teréne. Ide o nevhodne prevádzkované, ale nie veľmi veľké dočasné hnojisko na nespevnenej ploche, zrejme na poľnohospodárskej pôde. Okolo hnojiska je trochu roztečenej hnojovice. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.</p>	<p>3</p>
	<p>Hnojisko nad Štrbským potokom (Štrba)</p>	<p>Lokalitu sme preverovali v teréne v súčasnosti (2014) aj v minulosti (2007). Nie je EZ (pod názvom hnojisko Cúdenice bolo kontrolované v rámci projektu SIEZ), lebo sa tam nachádza relatívne nepriepustné podložie (ľovcové hutianske súvrstvie), ktoré zabráňuje priesakom hnojovice do podzemnej vody. Hnoj je zväčša na spevnenej ploche. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.</p>	<p>3</p>
<p>Snežienky (4)</p>	<p>Skládka pri kameňolome (Spišská Teplica)</p>	<p>Množstvo odpadu, ktorý by mohol predstavovať riziko pre životné prostredie (PET fľaše, zvyšky po horení neznámych materiálov a ďal.) je podľa fotografií malé. Väčšinou ide o inertný – stavebný odpad, prípadne zvyšky rastlín, ktoré nepredstavujú závažné riziko pre ŽP. Napriek tomu môže lokalita predstavovať menší environmentálny problém, nakoľko sa v jej blízkosti nachádza ÚEV Spišskoteplické Slatiny (čo hráčska</p>	<p>3</p>

	<p>Skládka pod Dubinou (Hranovnica)</p>	<p>skupina asi nepostrehla). Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.</p> <p>Na základe informácií a fotografií z ID formulára je jasné, že ide o drobné uloženie bioodpadu, t. j. odpadu zo záhradárskej osady (zvyšky rastlín a pod.). Takýto odpad, najmä v takomto malom množstve, nepredstavuje riziko pre ŽP, aj keď z estetického hľadiska je to nevyhovujúce. Lokalita nebude v 2. ročníku Envirozy zaradená do hry, pretože nepredstavuje environmentálny problém.</p>	<p>3</p>
	<p>Hnojisko pod lesom (Lučivná)</p>	<p>Lokalitu sme preverili v teréne. Ide o nevhodne prevádzkované, ale nie veľmi veľké dočasné hnojisko na nespevnenej ploche, zrejme na poľnohospodárskej pôde. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.</p>	<p>3</p>
	<p>Skládka pri železničnej trati (Nová Lesná)</p>	<p>Podľa údajov z ID formulára a fotografií ide iba o drobné nelegálne uloženie stavebného a komunálneho odpadu. Zrejme sa nejde o žiadny nebezpečný odpad. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná. Bolo by super, keby sa zorganizovala aktivita na vyzbieranie tohto odpadu.</p>	<p>3</p>
<p>Špeciálna základná škola, SNP 49, Krompachy (3)</p>	<p>Skládka komunálneho odpadu (Korytné)</p>	<p>Podľa ID formulára ako aj fotografií ide o veľmi malú skládku s nepatrným množstvom komunálneho odpadu. Na danom mieste nie je evidovaná žiadna skládka ani v rámci Registra skládok odpadov (RSO). Opis lokality je veľmi stručný, chýba požadovaný počet fotografií. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná. Bolo by super, keby sa zorganizovala aktivita na vyzbieranie tohto odpadu.</p>	<p>3</p>
	<p>Skládka komunálneho odpadu</p>	<p>Lokalita sa zhoduje so skládkou Pri mlyne – Poľanovce, ktorá je zaradená</p>	<p>0</p>

	<p>(Poľanovce)</p>	<p>v hre ako tradičná záťaž a ktorú hráčska skupina taktiež určila. Skupina navyše použila pri oboch lokalitách (školskej aj tradičnej) rovnaké fotografie. Z týchto dôvodov budú skupine zarátané iba body za tradičnú záťaž. Lokalita nebude v 2. ročníku Envirozy zaradená do hry, pretože už existuje pod iným názvom.</p>	
	<p>Skladka komunálneho odpadu (Harakovce)</p>	<p>Podľa ID formulára a fotografií ide iba o drobný stavebný odpad. V podstate ani nejde o skládku odpadu, ale o vyplnenie depresie zeminou a stavebným odpadom (tehľami, zvyškom muriva a pod.). Lokalita nebude v 2. ročníku Envirozy zaradená do hry, pretože nepredstavuje environmentálny problém.</p>	<p>3</p>
<p>Základná škola, Francisciho 803, Tisovec (3)</p>	<p>Daxnerova - Smetisko (Tisovec)</p>	<p>Pravdepodobne ide o zberný dvor odpadu a nie skládku. Na základe fotografií a ID formulára sa tam odpad nachádza iba v malom množstve. Lokalita nebude v 2. ročníku Envirozy zaradená do hry, pretože nepredstavuje environmentálny problém.</p>	<p>3</p>
	<p>Rimavská Píla - Smetisko (Tisovec)</p>	<p>Skládku sme chceli preveriť v teréne, ale v ID formulári chýbali presné súradnice. EZ to pravdepodobne nie je, ale environmentálny problém určite áno. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku Envirozy. Odporúčame, aby bola naďalej sledovaná.</p>	<p>3</p>
	<p>Daxnerova - ČS (Tisovec)</p>	<p>Ide o riadne prevádzkovanú ČS PHM s nadzemnými nádržami. Drobné flaky od PHM na spevnených plochách sú bežné. Nie je to EZ. Lokalita nebude v 2. ročníku Envirozy zaradená do hry, pretože nepredstavuje environmentálny problém.</p>	<p>3</p>
<p>Rtím (2)</p>	<p>Nad tehľou (Levoča)</p>	<p>Lokalita sa už v IS EZ nachádza (Levoča – skládka sídlisko Západ I), ale do Envirozy nebola zaradená z hľadiska bezpečnosti (nachádza sa priamo pri miestnej osade). Lokalita nebude v 2. ročníku</p>	<p>3 + 8</p>

<p>Poľná (Levoča)</p>	<p>Envirózy zaradená do hry z dôvodu bezpečnosti. Je pokračovaním predchádzajúcej lokality, nachádza sa na druhej strane osady. Lokality sú v IS EZ zaradené ako jedna EZ (Levoča - skládka sídlisko Západ I). Vzhľadom k cenným novým poznatkom ponechávame hráčskej skupine 3 body. Lokalita nebude v 2. ročníku</p>	<p>Envirózy zaradená do hry z dôvodu bezpečnosti.</p>	<p>3</p>
<p>Greenpeaces (1)</p>	<p>Pod Kalváriou - skládka odpadu (Topolčany)</p>	<p>Informácie v ID formulári o veľkosti skládky odpadu (2 000 m²) sa zdajú trochu nadnesené v porovnaní s tým, čo vidieť na fotografiách. Taktiež nesedí zakreslenie v mape, pretože fotografia nesúhlasí so satelitnou mapou (aj keď bez overenia v teréne sa to nedá na 100 % povedať). Vzdialenosť od rieky Nitra je podľa mapy viac ako 2 km a nie 250 m, ako je napísané v ID formulári. Skládka nie je EZ. V každom prípade predstavuje environmentálny problém a informácia o jej existencii je veľmi cenná. Budeme o nej informovať úrad životného prostredia, aby ju dal kompetentným osobám odstrániť. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku</p>	<p>3</p>
<p>Bobríci (1)</p>	<p>pri židovskom cintorine (Brodské)</p>	<p>Podľa údajov v ID formulári a najmä priložených fotografií ide o drobné nelegálne uloženia odpadu z cintorína. Nie je to EZ. Lokalita zostáva v hre aj v 2. ročníku</p>	<p>3</p>

Na tomto mieste uvádzame súpis **školských** záťaží, ktoré z rôznych dôvodov **budú/nebudú pokračovať v hre** v 2. ročníku školského programu Enviroza:

a) Lokality, ktoré pokračujú v hre aj napriek tomu, že nespĺňajú kritéria pre zaradenie do IS EZ, ale vykazujú určité známky ohrozenia životného prostredia, t. j. sú environmentálnym problémom:

[Nelegálna skládka, Okružná ul., pri kotolni K3, Stará Ľubovňa](#)

[Nelegálna skládka odpadu vo vstupnej časti obce Údol](#)

[Nelegálna skládka, v juhozápadnej časti obce Orlov](#)

[Hnojisko pri poľnej ceste](#)

[Hnojisko pri majetkoch](#)

[Hnojisko pod hájom](#)

[Hnojisko pri diaľnici](#)

[Hnojisko nad Štrbským potokom](#)

[Skládka pri kameňolome](#)

[Hnojisko pod lesom](#)

[Rimavská Píla - Smetisko](#)

[Pod Kalváriou - skládka odpadu](#)

b) Lokality, ktoré pokračujú v hre, aj keď sú iba menším environmentálnym problémom, ktorý sa dá napríklad školskou aktivitou odstrániť:

[Čierna skládka komunálneho odpadu na brehu rieky Poprad](#)

[Nelegálna skládka odpadu za areálom Autobusovej stanice v Starej Ľubovni](#)

[Skládka pri železničnej trati](#)

[Skladka komunálneho odpadu](#)

[pri židovskom cintorine](#)

c) Lokality, ktoré nepokračujú v hre z dôvodu bezpečnosti hráčov:

[Nelegálna skládka odpadu, breh riehy Poprad, Križová Ves](#)

[Nad tehelnou](#)

[Poľná](#)

d) Lokality, ktoré nepokračujú v hre pretože nepredstavujú environmentálny problém:

[Skládka pod Dubinou](#)

[Skladka komunálneho odpadu](#)

[Skladka komunálneho odpadu](#)

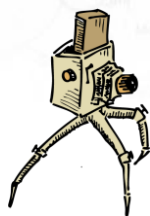
[Daxnerova - Smetisko](#)

[Daxnerova - ČS](#)

4.2 Sprievodné súťaže

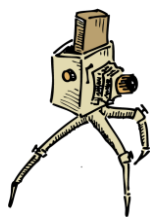
Všetky sprievodné súťaže prebiehali v zmysle svojho **štatútu, témy a harmonogramu** vyhláseného kola. Súťažné príspevky ako aj dokumentácia jednotlivých súťaží sú prezentované vo verejnej časti portálu [Informuj](#). Do súťaží sa aktívne zapojilo (publikovalo aspoň jeden súťažný príspevok) **19 hráčskych skupín** z celkového počtu 71 registrovaných škôl. Spolu publikovali **105 súťažných príspevkov**.

Fotozáťaž – 1. kolo

Do súťaže bolo prihlásených **22 fotografií** od **12 autorov**. Každý hráč mohol do súťaže prihlásiť maximálne 5 fotografií. Hodnotenie fotografií sa uskutočnilo na dvoch úrovniach: **1. verejné hlasovanie** prebiehalo on-line na webovom portáli hry a prostredníctvom facebook like. Po jeho ukončení sa zostavilo poradie 10 fotografií s najväčším počtom hlasov. Autori týchto fotografií získali extra body pre svoju hráčsku skupinu; **2. odborná porota** zasadala po ukončení on-line hlasovania 5. februára 2014 v priestoroch SAŽP v Banskej Bystrici. Cenu poroty a 3 body pre svoju hráčsku skupinu získala fotografia bez určenia názvu od **Pavla Fat'una** z hráčskej skupiny [Tajkáči](#) (Základná škola s MŠ, Tajovského ulica 2764/17, Poprad).

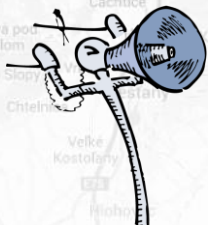
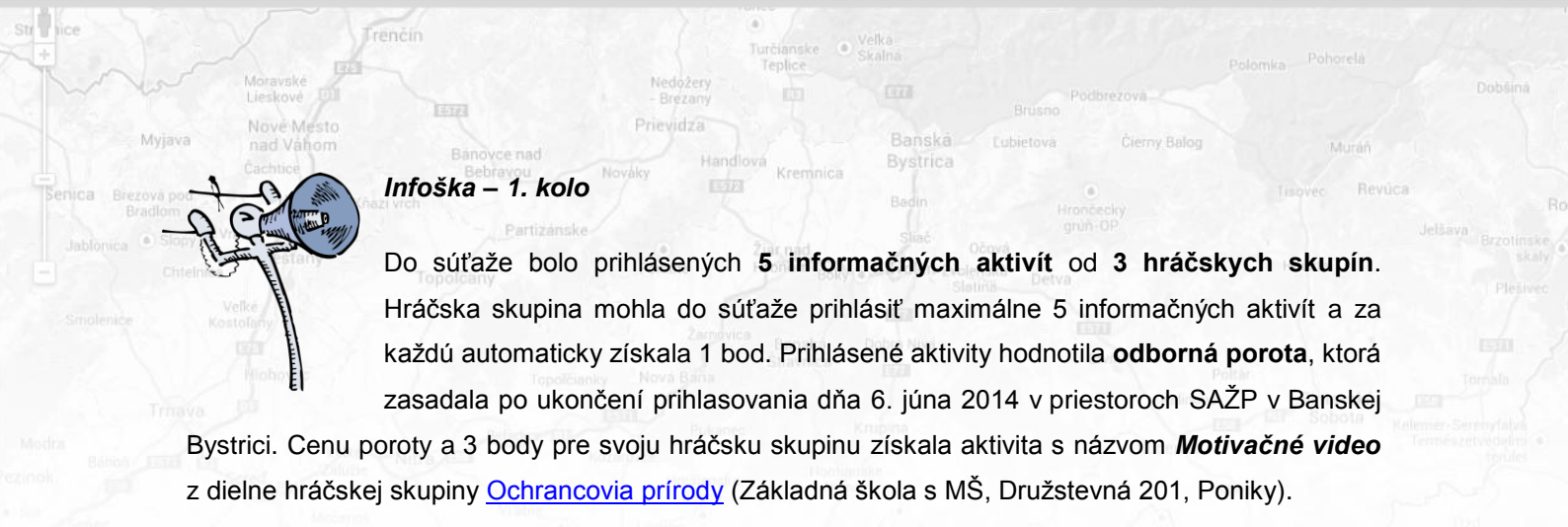
[Protokol o vyhodnotení](#)

Fotozáťaž – 2. kolo

Do súťaže bolo prihlásených **43 fotografií** od **23 autorov**. Každý hráč mohol do súťaže prihlásiť maximálne 5 fotografií. Hodnotenie fotografií sa uskutočnilo na dvoch úrovniach: **1. verejné hlasovanie** prebiehalo on-line na webovom portáli hry a prostredníctvom facebook like. Po jeho ukončení sa zostavilo poradie 10 fotografií s najväčším počtom hlasov. Autori týchto fotografií získali extra body pre svoju hráčsku skupinu; **2. odborná porota** zasadala po ukončení on-line hlasovania 17. júna 2014 v priestoroch SAŽP v Banskej Bystrici. Cenu poroty a 3 body pre svoju hráčsku skupinu získala fotografia s názvom **Vtáky v trní** od **Kristíny Bujňákovvej** z hráčskej skupiny [Krúžok – Dobrovoľník – „Anjel“](#) (Stredná odborná škola, Jarmočná 108, Stará Ľubovňa).

[Protokol o vyhodnotení](#)

Infoška – 1. kolo

Do súťaže bolo prihlásených **5 informačných aktivít** od **3 hráčskych skupín**. Hráčska skupina mohla do súťaže prihlásiť maximálne 5 informačných aktivít a za každú automaticky získala 1 bod. Prihlásené aktivity hodnotila **odborná porota**, ktorá zasadala po ukončení prihlasovania dňa 6. júna 2014 v priestoroch SAŽP v Banskej

Bystrici. Cenu poroty a 3 body pre svoju hráčsku skupinu získala aktivita s názvom **Motivačné video** z dielne hráčskej skupiny [Ochrancovia prírody](#) (Základná škola s MŠ, Družstevná 201, Poniky).

[Protokol o vyhodnotení](#)

Sci-fi – 1. kolo

Do súťaže bolo prihlásených **35 sci-fi príbehov** od **36 autorov** a **15 hráčskych skupín**. Hráčska skupina mohla do súťaže prihlásiť maximálne 3 sci-fi príbehy a za každý automaticky získala 1 bod. Hodnotenie príbehov sa uskutočnilo na

dvoch úrovniach: **1. verejné hlasovanie** prebiehalo on-line na webovom portáli hry a prostredníctvom facebook like. Po jeho ukončení sa zostavilo poradie 10 sci-fi príbehov s najväčším počtom hlasov. Autori týchto príbehov získali extra body pre svoju hráčsku skupinu; **2. odborná porota** hodnotila súťažné príbehy v dvoch krokoch. Po ukončení on-line hlasovania uskutočnila predvýber, z ktorého do ďalšieho hodnotenia postúpilo 12 príbehov. Porota následne zasadala 6. júna 2014 v priestoroch SAŽP v Banskej Bystrici. Cenu poroty a 3 body pre svoju hráčsku skupinu získal sci-fi príbeh **Projekt TZ (tektonický zlom)** od **Miriam Gajdošovej** z hráčskej skupiny [Rtím](#) (Gymnázium J. F. Rimavského, Kláštorská 37, Levoča).

[Protokol o vyhodnotení](#)

4.3 Výsledky hry

Celkové skóre a výsledné poradie hráčskych skupín sa stanovilo na základe súčtu bodov získaných z: 1. mapovania environmentálnych záťaží (kapitola 4.1) a 2. sprievodných súťaží (kapitola 4.2):

Poradie	Hráčska skupina	Škola	Skóre
1.	Greenpeaces	Stredná odborná škola techniky a služieb, Topoľčany	348
2.	Snežienky	Základná škola s MŠ, Komenského ulica 587/15, Poprad	323
3.	Krúžok - Dobrovoľník - "Anjel"	Stredná odborná škola, Jarmočná 108, Stará Ľubovňa	148
3.	Tajkáči	Základná škola s MŠ, Tajovského ulica 2764/17, Poprad	148
4.	—	Špeciálna základná škola, SNP 49, Krompachy	133
5.	Enviropozitivni	Stredná priemyselná škola, Komenského 2, Košice - Staré Mesto	83
6.	enviroza90042	Základná škola, Alžbetin dvor 81, Miloslavov	71
7.	Hôrkáci	Základná škola, Na Hôrke 30, Nitra	42
8.	bosoráci	Základná škola, Sasinkova 530, Kopčany	31
9.	Rtím	Gymn. J. F. Rimavského, Kláštorská 37, Levoča	29
9.	—	Základná škola, Pohraničná 9, Komárno	29
10.	Ochrancovia prírody	Základná škola s MŠ, Družstevná 201, Poniky	24
11.	ekosš	Základná škola, Hlavná 1, Pohronská Polhora	15
11.	—	Špec.základná škola, Zápotockého 127, Hnúšťa	15
12.	—	Základná škola, Francisciho 803, Tisovec	12
13.	—	Stredná odborná škola Námestovo, Hattalova 968/33, Námestovo	11
14.	—	Základná škola s MŠ, Štefánikova 432, Varín	10
15.	—	Spojená škola, Hattalova 471, Nižná	6

16.	Envirokrúžok	Základná škola, Klátova Nová Ves 351, Klátova Nová Ves	3
16.	Ekologické slniečka	Základná škola Janka Francisciho Rimavského, Nábrežie Rimavy 457, Hnúšťa	3
16.	Bobríci	Základná škola, Školská 281, Brodské	3
17.	—	Základná škola, Zlatá 2, Rožňava	1

Hráčske skupiny **na prvých troch miestach** získavajú pre svoju hráčsku skupinu **exkurziu** na lokalitu s environmentálnou záťažou so sprievodným programom. Všetkým aktívnym hráčskym skupinám (23 škôl, ktoré publikovali aspoň jeden ID formulár záťaže alebo jeden príspevok do sprievodnej súťaže) bude udelené **poďakovanie** za spoluprácu na riešení problematiky environmentálnych záťaží na Slovensku.

Výsledky hry budú zverejnené na začiatku školského roka 2014/2015 (september) spolu s vyhlásením nového ročníka školského programu!

4.4 Súhrnné štatistické údaje

Základné údaje a fakty o priebehu a výsledkoch **1. ročníka školského programu Enviroza**, realizovaného v školskom roku 2013/2014:

Prípravná fáza: november 201 – september 2013

Realizačná fáza: 10. október 2013 – 30. jún 2014

Hodnotiacia fáza: jún – júl 2014

Registrované hráčske skupiny (školy): 71 (18 – Nitriansky, 12 – Banskobystrický, 11 – Prešovský, 9 – Košický, 7 – Trnavský, 6 – Žilinský, 5 – Trenčiansky, 3 – Bratislavský kraj)

Registrovaní hráči (učitelia, žiaci, študenti): 440

Aktívne školy: 23 (vypublikovali aspoň jeden ID formulár záťaže alebo súťažný príspevok)

Návštevnosť portálu: v monitorovanom období (18. 5. 2014 – 31.6. 2014) bolo zaznamenaných 3 458 unikátnych návštevníkov, ktorí portál navštívili 4 705 krát a zobrazili si 33 087 stránok (priemerne 7 stránok a 4 minúty na návštevu)

Najnavštevovanejšia stránka portálu (860 krát): enviroza.sk/informuj/fotozataz?page=2

4.4.1 Mapovanie environmentálnych zát'aží

Environmentálne zát'aže: zmapovaných 120 lokalít (95 – z IS EZ, 25 – školské)

ID formuláre zát'aží: vpublikovaných 139 jedinečných formulárov (111 – IS EZ, 28 – školské)

Najviac zmapovaných zát'aží (IS EZ + školské) podľa hráčskej skupiny (36): [Snežienky](#) (Základná škola s MŠ, Komenského ulica 587/15, Poprad)

Najviac zmapovaných zát'aží (IS EZ + školské) podľa kraja: 55 – Prešovský, 20 – Nitriansky, 13 – Trenčiansky, 10 – Košický, 7 – Banskobystrický, 6 – Žilinský, 6 – Bratislavský, 3 – Trnavský kraj

Najviac pridaných školských zát'aží podľa hráčskej skupiny (6): [Kružok - Dobrovoľník - "Anjel"](#) (Stredná odborná škola, Jarmočná 108, Stará Ľubovňa)

Najviac pridaných školských zát'aží podľa kraja: 20 – Prešovský kraj, 3 – Banskobystrický kraj, 1 – Trnavský, 1 – Nitriansky kraj

Najčastejšie mapovaný druh environmentálnej zát'aže: 78 – skládka odpadu, 13 – hnojisko, 26 – čerpacia stanica PHM, 3 – priemysel a ťažba NS

Najčastejšie mapovaný typ environmentálnej zát'aže: 79 – tradičná, 25 – školská, 11 – setová, 4 – záhadná, 1 – otázková

4.4.2 Sprievodné súťaže

Vyhlásené súťaže: 3 súťaže, 4 súťažné kolá (Fotozáťaž – 2 kolá; Infoška – 1 kolo; Sci-Fi – 1 kolo)

Prihlásené príspevky: 105 (Fotozáťaž, 1. kolo – 22; Fotozáťaž, 2. kolo – 43; Infoška – 5; Sci-fi – 35)

Zapojené hráčske skupiny: 19

Zapojení hráči (učitelia, žiaci, študenti): 74

Najviac súťažných príspevkov podľa hráčskej skupiny (20): [Enviropozitívni](#) (Stredná priemyselná škola, Komenského 2, Košice - Staré Mesto)

Najviac bodov získaných zo sprievodných súťaží podľa hráčskej skupiny (62): [Greenpeaces](#) (Stredná odborná škola techniky a služieb, Topoľčany)

5. Príprava nového ročníka

Druhý ročník programu sa pripravoval počas prázdninových mesiacov júl a august 2014. Na základe skúseností z predošlého ročníka dôjde k úprave niektorých bodov metodiky.

Zoznam environmentálnych záťaží – zoznam 501 záťaží vybraných z IS EZ sa nebude meniť a zostane rovnaký aj v druhom ročníku (pôvodným zámerom bolo stiahnutie zmapovaných záťaží z hry a doplnenie zoznamu novými záťažami). Dôvodom tohto rozhodnutia je fakt, že z IS EZ bol už na začiatku hry vybraný takmer maximálny počet environmentálnych záťaží, ktoré spĺňajú kritérium bezpečnosti z hľadiska pohybu na lokalite.

Skóre hráčskych skupín – sa bude vyhodnocovať na dvoch úrovniach ako: 1. skóre dosiahnuté v druhom ročníku a 2. skóre dosiahnuté spolu v oboch ročníkoch. Šancu bodovať tak budú mať aj nové školy. Na druhej strane školy, ktoré si vyčerpali možnosti mapovania environmentálnych záťaží vo svojom okolí už počas prvého ročníka, sa môžu pokúsiť zvyšovať svoje celkové skóre návštevou vzdialenejších lokalít a zapájaním sa do sprievodných súťaží.

Pravidlá hry – budú v časti [Hra](#) doplnené o tieto body: 5. *Organizátor má právo strhnúť hráčskej skupine body za zavádzajúce, nepresné alebo nedostatočne vyplnené ID formuláre záťaží a 6. Organizátor má právo vyradiť školskú záťaž z hry a strhnúť hráčskej skupine body v prípade, že nespĺňa stanovené kritériá.*

Školské environmentálne záťažé – do systému bodovania školských záťaží v časti [Skóruj](#) bude doplnená veta v znení: „V prípade, že záťaž sa už v IS EZ nachádza, jej bodová hodnota bude posúdená individuálne“. Niektoré školské lokality budú v 2. ročníku z hry vyradené, a to z dôvodu bezpečnosti alebo neopodstatnenosti problému (viac v kapitole 4.1.2). Z dôvodu archivácie budú v [zozname](#) aj naďalej uvedené, nebude však možné ich určovať.

Stav environmentálnych záťaží – k jednotlivým záťažiam z IS EZ, nachádzajúcim sa v [zozname](#), bude doplnená informácia o ich stave, či ide o pravdepodobnú, potvrdenú, sanovanú (rekultivovanú) lokalitu alebo ich kombináciu. Dôvodom je snaha pomôcť hráčskym skupinám správne lokalizovať a určiť záťaž v teréne. V prípade sanovaných lokalít by hráči mali rátať aj s možnosťou, že v teréne nenájdu žiadne vizuálne indície.

Kvalita fotografií – on-line ID formuláre záťaží a prihlasovacie formuláre vo Fotozážaji budú upravené tak, aby vkladané fotografie spĺňali požiadavku minimálnej (1 MB) a maximálnej (3 MB) veľkosti. V opačnom prípade formulár nebude uložený ani zaslaný učiteľovi na autorizáciu. Dôvodom

tejto úpravy je nižšia kvalita niektorých fotografií publikovaných v rámci 1. ročníka (čo napr. sťažilo vyhodnocovanie zmapovaných lokalít a neumožnilo zverejnenie víťazných fotografií v printových médiách).

Sprievodné súťaže – do štatútu súťaže [Fotozáťaž](#) sa doplní požiadavka na minimálnu veľkosť prihlasovaných fotografií (1 MB), pričom maximálna veľkosť zostáva zachovaná (3 MB). [Infoška](#) sa z ľubovoľného výberu formy aktivít preorientuje na motivačné videá, čomu bude prispôbený aj nový štatút a prihlasovací formulár súťaže. V [Sci-fi](#) príbehoch bude obmedzený rozsah na 3 strany formátu A4. Vo všetkých súťažiach bude zvýšené bodové hodnotenie za Cenu poroty z 3 na 10 bodov.

INBOX – je interné pomenovanie nástroja pre vnútornú komunikáciu s jednotlivými hráčskymi skupinami. Nástroj bol vytvorený už v marci 2014, ale jeho aktívne využívanie sa plánuje od začiatku 2. ročníka Envirozy. Bude slúžiť predovšetkým na priamu spätnú väzbu odborníka – komentáre, usmernenia, prípadne požiadavky na hráčsku skupinu v súvislosti s doplnením údajov o danej lokalite.

Propagácia programu – bude zabezpečovaná prostredníctvom 10 metodických dní pre učiteľov, ďalej počas 17. ročníka Festivalu environmentálnych výučbových programov ŠIŠKA a ďalších príležitostných seminárov a konferencií.

6. Záver a začiatok

Envirózu a jej 1. ročník by sme mohli opísať slovami ako **usilovná** ale **náročná**, **tímová** a **súťaživá**, a **takisto prospešná**, **poučná** a **motivujúca**.

Hráčske skupiny síce nepracovali na rovnakej úrovni, ale každá podľa svojich možností a schopností. Bola to práca **usilovná** a niekedy aj pomerne **náročná**. Jej výsledkom je spolu 120 zmapovaných lokalít a 139 publikovaných ID formulárov.

Výsledky hry preukázali, aká dôležitá je **tímová** práca a rôznorodosť kolektívu. Niektorí radi pracuje s počítačom a internetom, vyhľadávajú informácie, iný sa vyzná v mapách a má dobrú orientáciu v teréne. Ďalší napríklad rád slohuje, opisuje určité veci a javy, má výborný písomný prejav. Niektorí majú cit pre fotografiu, iní radi komunikujú s ľuďmi a pod. Aj vďaka tejto pestrosti bola Enviroza **súťaživá** a o environmentálnych záťažoch informovala prostredníctvom 105 príspevkov v sprievodných súťažiach.

O mnohých lokalitách hráčske skupiny získali cenné informácie a aktuálne fotografie, ktoré sú prínosom pre samotný Informačný systém environmentálnych záťaží! Hodnotu majú tiež údaje o tzv. školských lokalitách, pričom mnohé je potrebné ďalej monitorovať. Vynaložená snaha teda nebola zbytočná, ale naopak **prospešná**. Mapovanie záťaží mohlo miestami pripomínať detektívku. Bolo potrebné získať rôzne informácie rôznym spôsobom (na internete, v teréne, z mapy, dopytovaním) a následne ich vedieť triediť, analyzovať a správne použiť. A že sa občas vyskytla nejaká chybička? Každý kto pracuje, robí aj chyby (vrátane nás), ale aj prostredníctvom nich je táto práca **poučná**.

Motivujúca sila Envirozy nespočívala ani tak v zbieraní bodov a súperení medzi školami, ako vo vedení hráčskych skupín. Za nadchnutie žiakov a študentov pre hru ďakujeme predovšetkým energetickej práci pedagógov.

Toto sú už posledné riadky správy a symbolicky aj 1. ročníka Envirozy. List kalendára sa práve prevrátil na september. Mesiac, v ktorom **vždy niečo končí a niečo začína...**

Tešíme sa na spoluprácu v 2. ročníku

SAŽP 2. septembra 2014

realizačný tím